

Xavier Serra

Tecnologia i multiculturalitat

El violí, la màquina d'escriure o el mòbil són exemples de dispositius tecnològics que van néixer en contextos determinats per cobrir necessitats concretes. Per exemple, la disposició del teclat de la màquina d'escriure va néixer a finals del segle XIX als EUA per escriure en anglès. Aquest disseny es va anar adaptant a altres llengües i a nous dispositius, però la influència del disseny original ha marcat moltíssim. Ha estat pràcticament impossible desenvolupar i utilitzar nous dissenys de teclat pensats per escriure en altres llengües i amb nous dispositius, com l'ordinador o el mòbil.

Les tecnologies més lligades a la cultura, com a la llengua o a la música, són particu-

larment sensibles a aquest tema. Es desenvolupen en contextos culturals determinats i després s'intenten adaptar a altres cultures, amb més o menys èxit. Posem dos exemples, el violí i el piano moderns.

El violí és fruit d'una sèrie de lutiers italians dels segles XVI, XVII i XVIII. Aquest instrument es va difondre arreu del món adaptant-se bé a la personalitat de força cultures. El piano va tenir el desenvolupament més important a l'Europa dels segles XVIII i XIX. També es va difondre ràpidament, però, a diferència del violí, no es va integrar a gaires cultures musicals. Va servir per difondre la cultura europea arreu del món. Les tecles del piano estructuraven les notes musicals d'una manera molt determinada i inflexible, basada en la música clàssica europea i, per tant, no s'adapta a les característiques melòdiques de moltes músiques.

Avui, les tecnologies que representen millor la societat moderna són les que trobem al voltant d'internet. Es desenvolupen generalment en el context cultural dels EUA i es distribueixen en el mercat global. Algunes d'aquestes tecnologies són com el violí, flexibles i adaptables a moltes cultures. D'altres són com el piano, no s'adapten fàcilment i són transmissores d'una cultura determinada. Podríem dir que ajuden a promoure el colonialisme cultural anglosaxó. Eines tan comunes com Google, Amazon o Spotify estan més a prop de l'exemple del piano que del violí.

Hem de ser conscients del biaix cultural de moltes de les tecnologies que fem servir, i hem de promoure que els desenvolupaments tecnològics tinguin en compte les diferents realitats culturals que configuren el nostre món.●

X. SERRA, professor del departament de Tecnologies de la Informació i les Comunicacions de la UPF